

Maffian: Italiens rikaste och blodigaste företag

Carina Gunnarson

Presentation Financial Fraud Forum, Stockholm

20 september 2023

Capaci 23 maj 1992

Varför ska vi prata om maffian på Sicilien?

- Vi lär oss något av extrema fall
- Vilka lärdomar kan vi dra från Italien?
- Kan göra det lättare att prata om våra egna problem

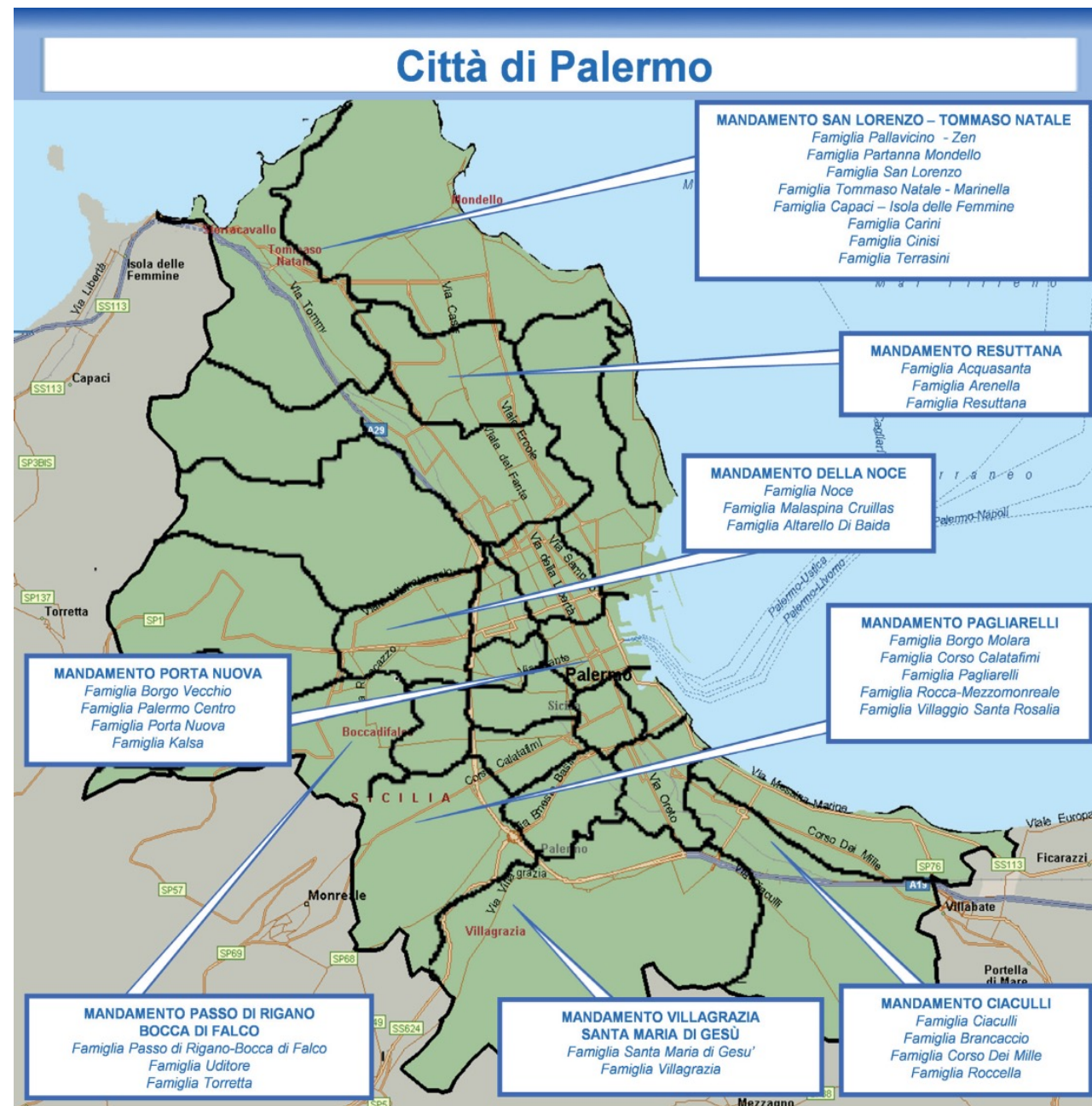
Fyra italienska huvudgrenar av maffian

- Cosa Nostra – Sicilien (grå)
- 'Ndrangheta – Kalabrien (röd)
- Camorra – Neapel och Kampanien (blå)
- Sacra Corona Unita m.fl. – Apulien (gul)

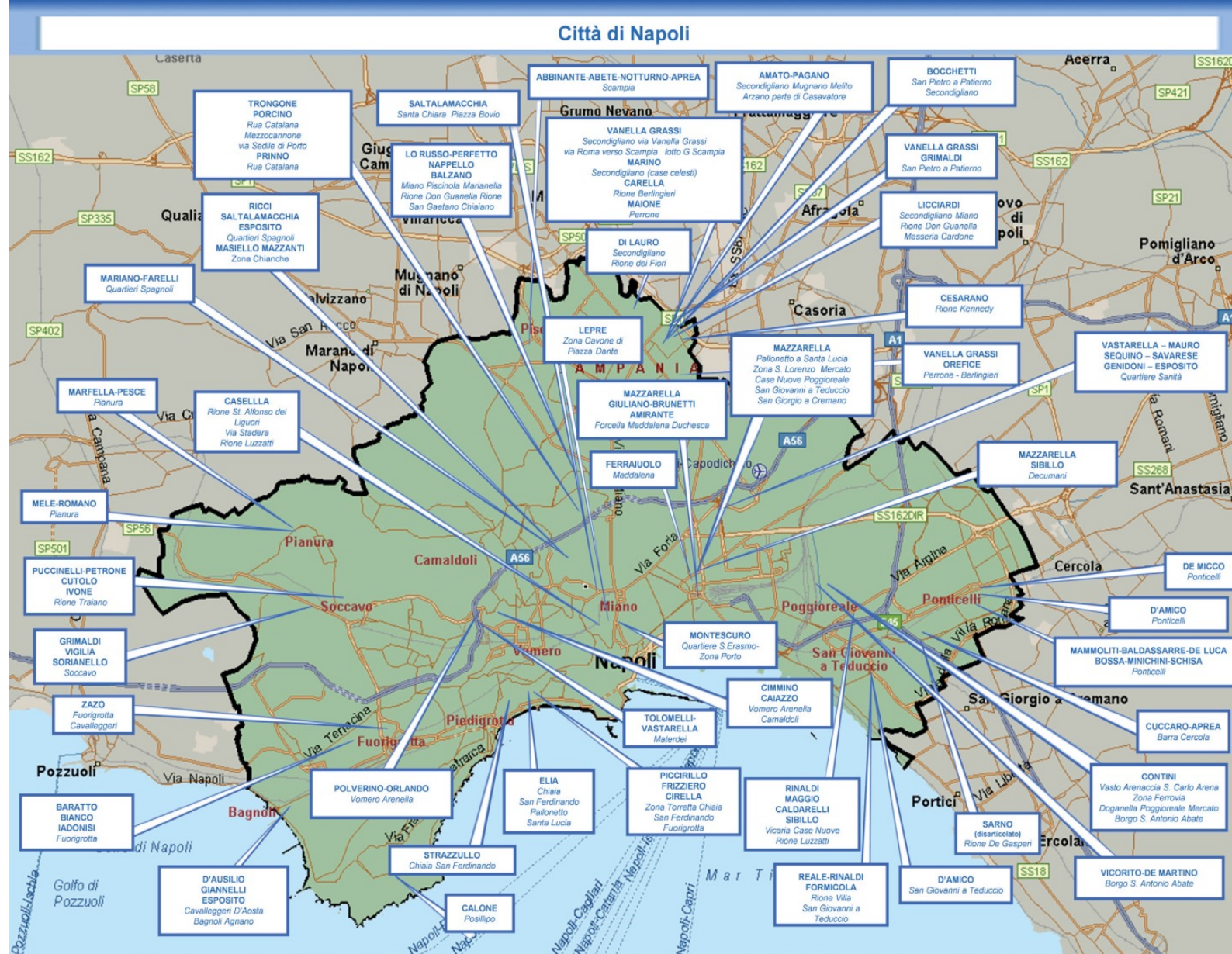
Maffiafamiljer i Palermo (DIA 2019)

- Olika familjer kontrollerar olika territorier
- Stabilitet över tid
- Starkt geografiskt förankrade

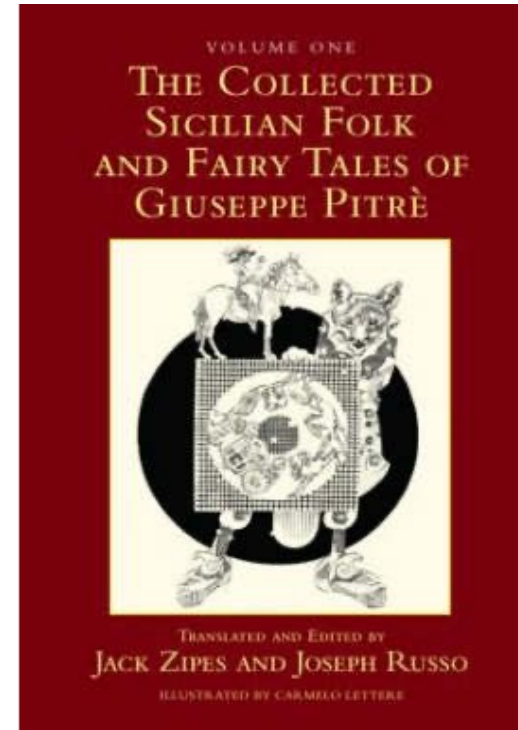
Maffiafamiljer i Neapel (DIA 2019)

- Fler familjer
- Mindre hierarki, mer kaotisk
- Grupper kan dela territorier

Giuseppe Pitré (1843-1916)

”Mafia is the consciousness of one's own worth, the exaggerated concept of individual force as the sole arbiter of every conflict, of every clash of interests or ideas.”

Ekonomiska aktiviteter (exempel)

- Narkotika (viktigast)
- Prostitution
- Offentliga kontrakt
- Byggbranschen
- Lån till individer/företag
- "Beskydd" till företag
- Sophantering
- Migrationsboenden
- Livsmedelsbranschen
- Transport
- Turism
- Sjukvård
- Online-spel
- Förnyelsebara energikällor (vindkraft)
- Krishantering (jordbävningar, Covid-19)

Maktresurser

- Våldspotential
- Territoriell kontroll
- Ekonomisk kontroll
- Social kontroll
- Politiskt inflytande
- Tillgång till "möjliggörare" (in-siders)

Påverkan på lokalsamhället - värderingar

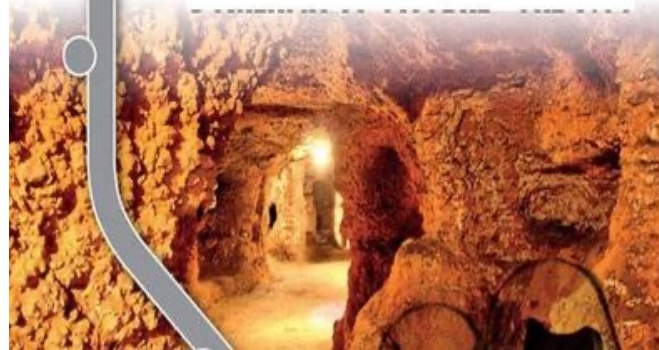
- Tystnadskultur
- Heder, respekt
- Vänskap, lojalitet
- Individualism
- Misstro till myndigheter
- Manipulation av kulturella symboler

IL PIÙ GRANDE
MISTERO DI PALERMO

TOUR

PALERMO SOTTERRANEA:
**SULLE ORME DEI
BEATI PAOLI**

Luigi Natoli

©Flaccovio Editore

l Beati
Paoli

Tutte le seduzioni del romanzo storico
immerse nella luce siciliana
che rende più violenta la collera
e più malinconica la felicità

Påverkan på yttrandefrihet – social kontroll

RADIO AUT

**GIORNALE DI CONTROINFORMAZIONE
RADIODIFFUSO**

98.800 MHz **TEL.681353**

Peppino Impastato (1948–1978)

Påverkan av demokratiska institutioner: kommunstyrelser som har upplösts p.g.a. maffiafiltration 1991–2022

The screenshot shows a web browser window displaying the website [avisopubblico.it](https://avisopubblico.it/home/home/cosa-facciamo/informare/documenti-tematici/comuni-sciolti-per-mafia/amministrazioni-sciolte-mafia-mappe-interattive/). The page features a navigation bar with the logo "avisopubblico" and a list of statistics: 276 municipalities dissolved, 71 entities dissolved multiple times, and 143 judgments concluded with archiving. A main map of Italy is titled "Amministrazioni sciolte per mafia" and shows numerous orange pins across the country, particularly in the southern regions. A sidebar on the right contains a search bar and several menu items: "DONA ORA", "AREA RISERVATA", "CHI SIAMO", "COSA FACCIAMO", "AGENZIE", "MULTIMEDIA", "TERRITORI", "COMUNALI DI CRISPANO (NAPOLI)", and "CHIARIMENTI DEL T.A.R. LAZIO". Below the map, the sidebar lists several key documents and reports, including a 2018 report from the Ministry of Internal Affairs, an analysis of mafia infiltrations in local entities, a 2019 Constitutional Court ruling on the "Terza Via", and a 2020 report from the Ministry of Internal Affairs.

Amministrazioni sciolte per mafia

- 276 amministrazioni locali sciolte per infiltrazioni mafiose
- 71 enti sciolti più volte
- 143 procedimenti conclusi con l'archiviazione

avisopubblico *Enti locali e Regioni
contro mafia
& corruzione*

CHI SIAMO

SCIOGLIMENTO
MAFIOSE DEL
COMUNALE DI CRISPANO (NAPOLI)
CHIARIMENTI DEL T.A.R. LAZIO

DONA ORA

AREA RISERVATA

CHI SIAMO

COSA FACCIAMO

AGENZIE

MULTIMEDIA

TERRITORI

COMUNI SCIOLTI PER MAFIA:
RELAZIONE MINISTERO DEGLI
INTERNI MARZO 2018

INFILTRAZIONI MAFIOSE NEGLI ENTI
LOCALI: ANALISI DELLE
MOTIVAZIONI DEI PIÙ RECENTI
DECRETI DI SCIOGLIMENTO

SCIOGLIMENTO DELLE
AMMINISTRAZIONI LOCALI PER
INFILTRAZIONI MAFIOSE E
SUCCESSIVA INCANDIDABILITÀ:
SINTESI DELLA NORMATIVA

CORTE COSTITUZIONALE -
SENTENZA N. 195 DEL 2019:
L'ILLEGITTIMITÀ DELLA "TERZA VIA"
TRA SCIOGLIMENTO E
ARCHIVIAZIONE

COMUNI SCIOLTI PER MAFIA:
RELAZIONE MINISTERO DEGLI
INTERNI MAGGIO 2020

Amministrazioni sciolte per mafia

Denna karta har skapats med Google Mina kartor. Skapa din egen karta.

Kroatien

Bosnien och
Hercegovina

Serbien

Montenegro

Kosovo

Nordmakedonien

Albanien

Italien

San Marino

Monaco

Genova

Bologna

Florens

Pescara

Salerno

Matera

Taranto

Trapani

Marsala

Cagliari

Annaba

Tunis

Adriatiska havet

Tyrrenska havet

Joniska havet

Google My Maps

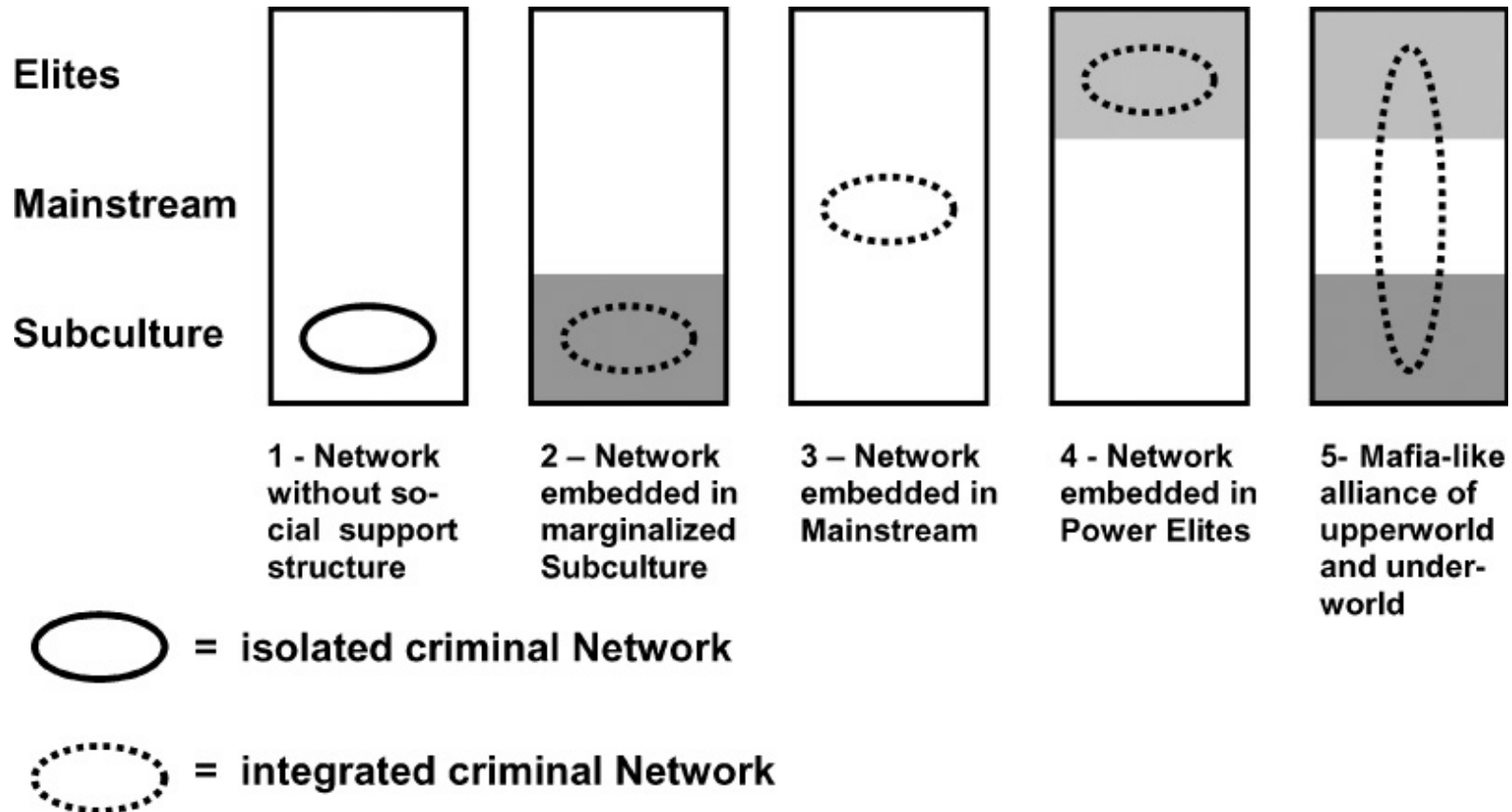
Kortkommandon

9°C Soligt

15:06
2022-04-15

Skriv här för att söka

Relationen till det omgivande samhället varierar (von Lampe, 2008)

Det omgivande samhället och relationen till organiserad brottslighet

- **Stöd:** interaktion med kriminella aktörer
- **Tolerans:** passivt stöd
- **Ambivalens:** pragmatisk attityd
- **Konfrontation:** aktivt motstånd

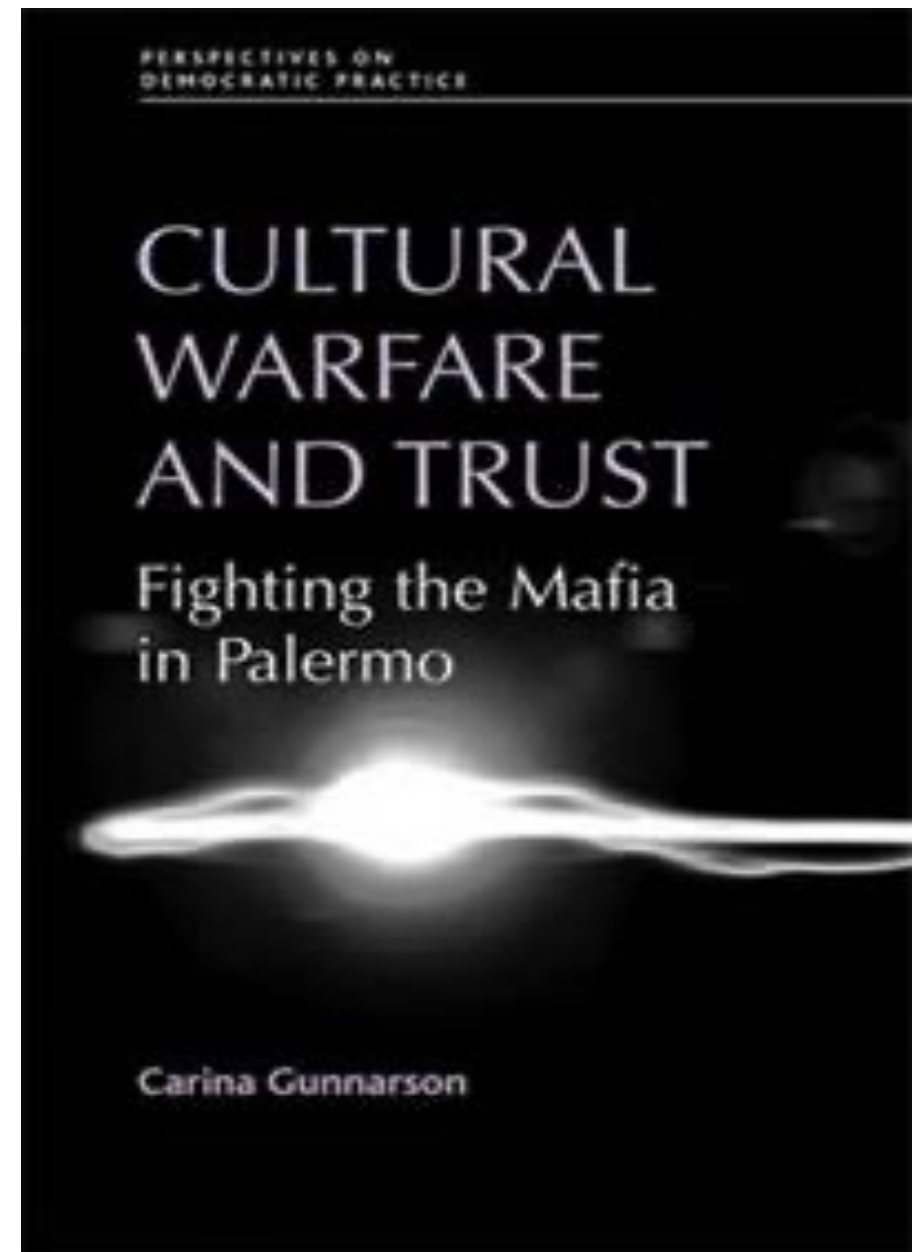

Vad kan man göra åt det? Läxor från Palermo

1. Politisk vilja
2. Lagar och rättsväsende
3. Det omgivande samhället måste vara med
4. Prata om problemen – bryta tystnadskulturer
5. Uthållighet över tid (antimaffia i Italien har gått i vågor)
6. Resultat krävs – inte bara prat

Cultural Warfare and Trust

- Skolans roll för att bryta maffians kontroll
- Studie av sju skolor i Palermo
- Enkäter och brev
- Effekter på elevernas sociala tillit
- **Resultat:** *Peer interaction*, lärare som bryr sig, rättvist bemötande, öppet klassrumsklimat, utflykter

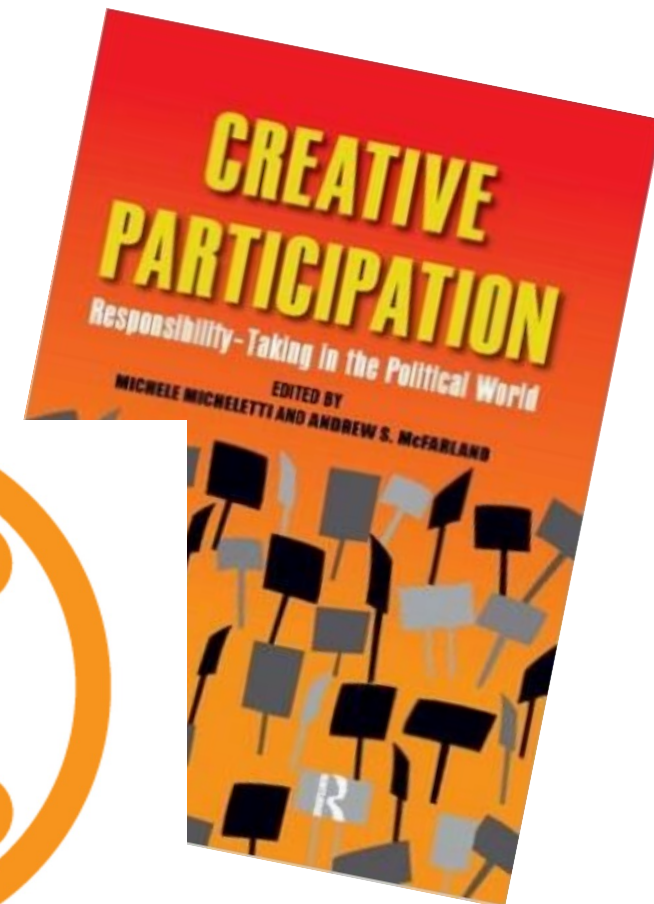

New Frontiers against the Mafia (2011–2016)

- Hur vänder man icke-samarbete till samarbete?
- Addiopizzo – ett initiativ för att mobilisera konsumenter och företag mot maffian
- Fokus på företag som inte betalar skyddspengar till maffian – vad fick dem att gå med?
- Enkäter och intervjuer
- **Resultat:** aktiv mobilisering genom kontakter, medvetandegöra problematik, moraliskt stöd till företag

PAGO CHI NON PAGA
PALERMO

Hur påverkar organiserad brottslighet stat och kommuner i Sverige? Vill ni veta mer?

- Ny rapport från SNS (jag är författare)
- **Lansering 7 november 2023**
- Kunskapsöversikt
- Hur kan påverkan gå till?
- Vilka branscher är särskilt utsatta?
- Hur kan samhället stärka sin motståndskraft?
- Konkreta råd till politiker, kommuner och näringsliv